

СВІТОСЯЙНИЙ ПРОСТІР ГОБЕЛЕНА

Рік за роком дедалі розкривається й міцніє талант української художниці з Буковини Олени Черногуз. Її мистецтво твориться ниткою. Барвіста нитка з вовни визначила перший творчий успіх, коли Олена одягнула у народні строї ляльок і створила чудовий буковинський сувенір, що став візиткою нашого краю. Ниткою довжиною у двадцять п'ять років прокладений її творчий шлях до першої персональної виставки, яка щойно відбулася у Києві, після чого відкрилася у Чернівцях у Чернівцькому художньому музеї.

Експозицію складають міні-гобелени над якими художниця пра-

цювала протягом останніх трьох років. Тут представлено понад 70 творів, які об'єднує улюблена тема автора — зображення природи. Вона розкривається у серіях «Пори року», «Знаки зодіаку», «Спогади дитинства» тощо.

Мистецтво Олени Черногуз новаторське, воно позначене яскравою творчою індивідуальністю автора. Планетарне бачення світу перетворює реальні мотиви і конкретні краєвиди на неймовірно прекрасні образи. Швидкоплинна мінлива краса світу втілена в декоративних стилізованих формах. Її чудові гобелени — то захоплю-

юче відчуття променистого світла і вируючого простору.

Творчість Олени Черногуз викремлює унікальна авторська техніка. Вона винайшла і розробила її сама. Поверхня гобеленів не є зазвичай гладко або об'ємно тканою. Нитка тут набирає принципово нової якості. Ниткою Олена пише, малює, ліпить. Перед глядачем постають кольорові картини з ниток з надзвичайно цікавою фактурою. Об'ємні площини утворені високим рельєфом, що є пухнастим, немов корпусний живопис. Цей рельєф утворений численними плетеними з ниток квіточками або м'якими опуклими смужками. Рівну поверхню художниця вистелює гладко й щільно, виводячи ниткою різнобарвний рисунок.

Процес художнього творення — незбагненна й глибока таїна... За визнанням художниці, її естетичні ідеї виникають спонтанно. Наприклад, в основі композиції «Спогади дитинства» є реальні образи, що вириваються з пам'яті. Художньою уявою автора вони проходять складну пластичну трансформацію. Такою грою форм утворені, наприклад, композиції «Рілля», «Поле після жнив» тощо. Їх вирізняють напрочуд багата декоративність і висока естетична якість. Багате враження справляє імпресіоністична композиція «Вітер», що доносить блакитний порух простору, напоєного пахощами і духмяним вектаром. Колір у цьому гобелені відіграє надзвичайно активну роль. Це приметна риса творів Олени Черногуз. Їх колорит різноманітний і експресивний: від феєричної пишноти з контрастними спалахами («Червона калина»), до пастельної гармонії пітонів («Озерце»).

Традиційна палітра творів серії «Пори року» виявилась чудовою імпровізацією на цю класичну у мистецтві тему. Водночас секрет їх неповторності — в інтонаціях,

які властиві лише мистецтву Черногуз, а також — в її вишуканій авторській техніці. В основі гобелена «Зима» — узагальнене зображення жінки, очі якої мерехтливо вириваються з рисунка північного сніва. Контури фігури розчиняються і губляться під пухнастими заметами снігу, що стелиться землею. Пастельна холодна тональність гармонійно узгоджує іскристе тло з м'якою глибиною об'ємів і визначає ліричне й ніжне звучання образу. Взаємодія плоских і об'ємних фактур, які розміщені у різних площинах, утворює просторові ефекти і у творі «Літо». Проте образний лад цього гобелена визначає ритмічна динаміка променів золотого сніва, яким вибухає сонце. Її сніво заливає всю планету. Земля, що немов побачена з пташиного польоту, зображена і у сферичних композиціях. Тут простір організовано в інший спосіб. Плиvní вигини опуклих смужок ритмічно утворюють рельєфну поверхню, на якій виникають оп-

тичні ефекти динамічного перетікання об'ємів.

Створюючи складні фактури, художниця передбачає й активну дію світла. Справді, коли промінь торкається поверхні гобелена, контурні лінії та об'єми стають рухливими, а глибокі тіні оживають. Світло водночас увиразнює несподіваними нюансами й колорит. Емоційний лад творів довершує кольорова люрексна нитка, яка органічно співіснує з м'якою ворсистістю вовною. Відтак естетика творів збагачується і забарвлюється сильним емоційним звучанням. Вибруючі, рухливі, плинні композиції справляють незабутнє враження і свідчать, що мистецька фантазія художниці невичерпна.

Доля щедро відпустила Олені Черногуз таланту. Він дає їй снаги торувати мистецьку дорогу своїм творам, які залишають з вами назавжди святе відчуття неосязності і безконечності краси.

Тетяна ДУГАЄВА.

Відкрилася виставка

Іванівна Черногуз — член Спілки художників з року. Працює у галузі художнього текстилю. Народилася 1949 року на Буковині у Вашківцях Вишницького району.

1968 року закінчила Вишницьке училище декоративно-прикладного мистецтва за спеціальністю художник-модельєр. Після його закінчення працювала у Художньому фонді, де розробила авторський зразок буковинського сувеніра.

З 1970 року бере участь у художніх виставках різного рівня.

Виконала ряд монументальних творів у техніці класичного гобелена для офіційних громадських інтер'єрів.

Розробила авторську техніку міні-гобелена, у якій працює з 1986 року.

Її твори є у ряді музеїв України, а також у приватних колекціях різних країн.

